

FOAIA POPORULUI

Apare în fiecare Duminică

Cea mai veche foaie politică-poporală înființată la anul 1892 de partidul național român

Sub conducerea unui comitet

PREȚUL ABONAMENTULUI

Pe un an	Lei 14.—
Pe o jumătate de an	Lei 7.—
Pe un pătrar de an	Lei 3.50
Prețul unui Exemplar	Lei —.30

Redacția și Administrația:
Sibiu, strada Măcelarilor Nr. 12.
(lângă poșta)

Telefon Nr. 146.

Adresa telegrafică: »Foaia Poporului«.

INSERATE

se primesc la BIROUL ADMINISTRAȚIEI
(strada Măcelarilor Nr. 12).

Un șir pețit primădată 50 bani, a doua-oraă
40 bani, a treia-oraă 30 bani.

Statele și popoarele.

Statul nu e altceva, decât o familie mai mare, o familie cu mulți membri, înrudiți ori neînrușiți între oală, membri, cari stau însă sub aceeași ocărmuire mai înaltă și sunt guvernați după aceleași legi, obligătoare pentru toți membrii, sau cetățenii statului. Pentru că membrii acestei familii mari, se numesc cetățeni.

Poporul, națiunea, iarăși, nu e altceva, decât o familie mare, cu mulți membri, după sânge toți înrudiți între oală, fiindcă toți își au aceeași obârșie, aceeași tulpină din care se trag, cu membri deci, cari vorbesc aceeași limbă, au același port, aceeași obiceiuri și datini și mai presus de toate au aceeași sentimente și dorințe.

Pentru întemeierea unui stat se cere teritoriu și populațiune, fiindcă statul e atât o părticică din lume, cât și o bucată din omenime; dar națiunea poate să existe și fără de stat, fără de teritoriu special, despre care afirmare ne dau dovadă Țiganii, cari încă formează un neam, o națiune, fără a mai avea statul lor propriu ca pe vremea lui Faraon, și apoi evreii, cari asemenea formează un neam separat de oameni, o națiune, fără a-și avea statul lor propriu, ca în vremea veche, respiră fiind ei acum în toată lumea, de unde englezii și americanii ar vrea să-i adune și să-i așeze în părțile Astei, în Palestina, ca să formeze de nou un stat propriu, statul evreesc. Pentru că destul ar fi ei pentru a forma un stat, căci sunt doară în lumea întreagă c'au 12 milioane, iar cu arabii, asirienii, și celelalte popoare de aceeași obârșie împreună, toate de origine iudaică, numărul lor se urcă la 30 de milioane. Ar putea deci să formeze un stat mare și bogat evreesc, dar fiind, că în mâinile evreilor sunt îngrămădite cele mai mari bogății în zitele de astăzi.

Națiune, popor, poate deci să existe și fără de stat, dar statul nu poate exista fără populațiune, pentru că în înțelesul mai strâns al cuvântului, populațiunea, cetățenimea formează statul. Un teritoriu fără populațiune, nu poate fi numit stat, ci numai aceea ce e, teritoriu pustiu, care aparține altui stat, ori nu aparține nimănui.

Hotarele, granițele statului, se stabilesc prin bună învoială, legată cu vecinii, cu statele vecine, ori prin hotărâri aduse de statele mari, întrunite în congrese, ori

în conferințe de pace. Granițele statului pot să fie lărgite, dar pot să fie și reduse, după împrejurări. Se luăm ca exemplu Franța. După războiul din anii 1870-71, avut cu Germania, granițele acestui stat atât de scump nouă, Românilor, a fost redus, pentru că Nemții au luat dela Franța provinciile Elsața și Lorena. Acum însă, după terminarea războiului a toată lumea și după învingerea antantei asupra Germaniei, provinciile Elsața și Lorena au trecut de nou la Franța, care și are teritoriul iarăși întregit, ca înainte de 1871.

Hotarele, granițele națiunii, ale poporului, ori neamului, nu se stabilesc însă prin nici o învoială legată cu vecinii și prin nici o hotărâre a congreselor, ori conferințelor de pace, pentru că granițele acestea le-a hotărât natura. Până unde răsună același graiu, până unde se vorbește aceeași limbă, se cultivă aceleași datini și moravuri și se recunoaște de comună aceeași origine de neam: se estinde una și aceeași națiune, chiar și dacă granițele ei ar trece peste mai multe state. Așa eram noi, Românii, până mai eri, alalțeri. Națiunea noastră română se estindea peste mai multe state. Eram vre-o șapte milioane și ceva de Români în vechiul regat, supuși coroanei române și guvernului român, dar mai eram tot cam șapte milioane de Români supuși altor domnitori și altor guverne, unii celui rusesc, alții celui austriac, alții celui ungar și iarăși alții celui sârbesc și celui turcesc.

Eram o singură națiune, dar împărțită, în urma răutății vremilor, în mai multe state, eram băgați slugi la mai mulți stăpâni. A venit însă războiul acesta a toată lumea, care a cerut multe și mari jefuri dela toate popoarele, mai ales însă dela noi, dela neamul românesc, și a scos la suprafață ideea, căreia noi de mult ne închinam, și a crei înfăptuire de mult o așteptam: ideea formării statelor după națiuni, după popoare. Tot ce e de o limbă și de o obârșie, să se unească la oală și să formeze un stat, ca să nu mai fie de loc în lume state de mai multe națiuni, cari să se certe mereu și să se dușmănească între oală. Dată a fost lozinca aceasta din partea lui Wilson, prezidentul statelor unite americane, care cu drept cuvânt va purta în istorie numele de mântuitorul neamurilor, de reorganizatorul statelor și al popoarelor.

În urma învingerii acestui principiu al lui Wilson, primit cu nespusă bucurie de toți cei de-adreptul interesaji, vedem astăzi, cum statele vechi și puternice se prăbușesc și în locul lor resar alte state nouă. Vedem, cum statul polon, — care a existat cândva, dar în urma răutății vremilor și poate că și în urma vinovăției celor dela conducerea acestui stat, adineaoră mare și înfloritor, (pentru că Polonii sunt doară un popor de 25 milioane de suflete) a fost desființat și națiunea polonă a ajuns să fie împărțită în alte trei state vecine, cel rusesc, german și austriac, — vedem, cum acest stat polon vine reînălțat de nou, ca stat independent polon. Vedem apoi cum sârbii și cei de un neam cu ei, croații și slovenii, vin asemenea uniți într'un singur stat, al Jugo-Slaviei, al Sârbiei-Mari, iar cehii și slovacii, formând și ei separat un stat național al lor, și vedem, cum Românii de prefutindenea își dau mâna și formează un stat mare național, România Mare, din care mai lipsesc numai micul frânturi de neam, numai Românii din Torontal și cei din Timoc, de sub domnie sârbească, pentru că să putem spune, că acum cu adevărat întreaga națiune română formează un singur stat: statul național-român.

Se nasc deci și statele, înlocmai cum se naște tot ce există, tot ce are viață în lumea aceasta, se nasc și statele, trăesc și mor. Viață vecinică nu are nime și nimica în lumea aceasta. Numai puterea, care stă deasupra lumii, care a dat viață lumii, e vecinică: dumnezeirea. Treacătoare sunt deci și statele și nime nu poate spune înainte, că oare cât are să trăească cutare sau cutare din ele, înlocmai cum la naștere nu se poate spune despre nici un om, că viața cât de lungă îi va fi pe acest pământ și cum nu se poate spune nici despre pomul sădit în grădină, că oare v'a ajunge să dea roadele așteptate, ori se va usca înainte de vreme? Că statele cât au să trăească, nu se poate deci proroci, nu se poate spune înainte; aceea însă se poate spune, că statele ce au să facă, ce trebuie să facă, pentru că viața lor să fie cât se poate de lungă, înlocmai cum se poate și omului spune, că ce are să facă, cum are să trăească, pentru că să ajungă, dacă se poate, până la cele mai adânci bătrânețe. Și cu tema aceasta ne vom ocupa într'un articol următor, arătând, că viața îndelungată a statelor atârână totdeauna dela — conducătorii lor.

Răvaș politic.

România a semnat pacea.

Domnul general Coandă, șeful delegațiunii române la Conferința de pace, s'a prezentat Mercuri, săptămâna trecută la orele 5 d. a. în ministerul afacerilor străine din Paris și a subscris contractul de pace cu Austria și apoi pacea cu Bulgaria. A mai semnat în urmă și tratatul, care ia sub ocrotirea puterilor mari minoritățile de pe teritoriul românesc, după ce în documentul din urmă s'au făcut unele schimbări favorabile României. Conflictul care se născuse între România și antanta pe urma împotrivirii de-a semna pacea cu Austria, e prin urmare aplanat.

* O nouă conferință de pace?

Presă oficială din Anglia susține necesitatea de a se convoca la Londra o nouă Conferință de pace, în scopul de a revizui toate tratatele de pace, care au fost legate până acuma. Convocarea acestei conferințe — scriu ziarele engleze — e necesară, pentru a se repara toate greșelile și nedreptățile, făcute de Consiliul suprem, care a nemulțumit toate statele. Va se zice să recunoaște și în Anglia, că Consiliul-suprem nu a procedat tocmai cu dreptate la compunerea tratatelor de pace, impuse celor mai mici și mai slabi. De altcum se scrie, că domnul Clemenceau, ministrul-prezident francez, se află acum în Londra, pentru a se înțelege cu guvernul englez, ce ar mai trebui să fie făcut, pentru așezarea definitivă a păcii în Europa.

* Americanii au plecat din Paris.

Membrii delegațiunii americane de la Conferința de pace au plecat din Paris, lăsând acolo numai pe ambasadorul american, care în viitor va participa la ședințele Consiliului-suprem numai cu vot consultativ. Luorul acesta e explicat astfel din partea presei pariziene, că America nu vrea să se mai amestece în afacerile europene, ci lasă în grija puterilor din Europa, ca ele singure se pună temelile păcii, ale înțelegerii și ale mulțumirii în statele europene.

* Dunărea e internațională.

Consiliul-suprem de la Paris a încununat șerile interesate, că prin tratatul de pace, care va fi legat cu Ungaria, Dunărea întregă, de la Regensburg până la Sulina, va fi internaționalizată, adică va fi a tuturor și va fi pusă sub administrația unei comisii, compusă din reprezentanți ai puterilor aliate. Prin urmare, navigația pe Dunăre va fi permisă în viitor fără nici o restricție pentru toate vapoarele și luntrile, aparținând ori cărui stat. Oprirea în porturi a vaselor se va putea face însă numai cu autorizația statelor respective, după anumite norme, stabilite de comisiunea amintită, care își va avea ședința în Budapesta. Prin înființarea acestei comisii încează activitatea comisiei dunărene, care a existat până acuma și care se desființează.

* Denikin de nou bătut.

Știrile venite din Rusia ne spun, că situația armatei voluntare a lui Denikin e disperată. Bolșevicii o atacă mereu și încă cu mare succes. Luptele se dau pe un front de 160 mile, pe ambele părți ale orașului Kiev, pe care Denikin a fost silit să-l evacueze. Bolșevicii au aruncat în luptă trupe numeroase. Din pușca de 350.000 de soldați și de 1000 tunuri grele. În urma înfrângerilor continue din zilele din urmă, e de așteptat o retragere generală a trupelor comandate de generalul Denikin, care, cum să vede nu se apropie, ci se îndepărtează mereu de realizarea dorințelor sale, de a vedea de nou reînființată vechea Rusie, cu vechile ei hotare.

* Situația în Ungaria.

Ungurii nu se pot deloc împăca cu situația ce li-s'a creiat după războiul, pe care ei l'au provocat, pentru-că dacă în Ungaria nu se aflau popoare nemulțumite, popoare asuprite, războiul

nu ar fi izbucnit. Astfel cetim în zărele maghiare, că ministrul ungar de război, domnul Friedrich, fost mai înainte ministru-prezident, ar fi declarat cu ocaziunea unei întruniri publice din Budapesta, că Maghiarii își vor apăra patria până la ultima picătură de sânge și nu vor lăsa nici un petec de pământ în mâinile străinilor! Cu cine și cu ce? Întrebăm noi, cei amenințați. Conferința de pace nu le permite să aibă o armată mai mare decât numai de 30.000 de voluntari, pentru susținerea ordinii interne. Cu armata aceasta vor bata Ungurii pe toți vecinii? Alegerile pentru dietă s'au pus pe 25 Ianuarie, iar delegații tripartite la Conferința de pace au plecat la Paris sub conducerea contelui Apponyi.

* Știri din Budapesta.

Din izvor absolut autentic primim următoarele informațiuni despre cele ce se petrec în Budapesta, capitala Ungariei:

Garda albă din Budapesta, numită și garda creștină, s'a împărțit în 2 grupe, una a lui Huszár, și alta a lui Friedrich. Garda lui Friedrich a luat numele de garda verde.

Friedrich atacă mereu pe Huszár, fiindcă acesta protejează pe ovrei. Lupta între ei, pe aceasta temă, este foarte mare și din această cauză s'au format două gărzii, cea a lui Huszár și cea verde alui Friedrich.

Duminică, în 7 Decembrie, partizanii lui Friedrich au ținut o adunare, la care au participat 3—4000 oameni. După adunare manifestații s'au dus la redacția ziarului »Népszava«, pe care au devastat o complect, așa că ziarul a apărut a 2-a zi, în alt local. Poliția nu a intervenit decât după o oră și jumătate. Luni dimineața (8 Decembrie) manifestații au devastat redacția ziarului »Az Est«, de pe strada Rákóczi. Manifestanții cântau: »Jos jidanii!«

Față de agitațiile lui Friedrich, guvernul maghiar a ordonat internarea tuturor străinilor, în care intră și Românii. Ordinul a început să fie pus în aplicare, în cercurile serioase din Budapesta care și dau seama și apreciază just starea lucrurilor, se vorbește cu mare aprindere și teamă, că în Budapesta nu se va mai putea ține ordinea, decât 3—4 săptămâni, cât ajunge alimentele lăsate și date prin îngrijirea armatei române, iar după acestea va izbucni revoluția din nou și cu mare furie.

Muncitorimea din Budapesta regretă plecarea armatei române, singură care s'a interesat și a reprovizionat capitala în mod real și eficace, pe când guvernarea actuală au pus o serie nesfârșită de funcționari mari, plătiți cu sume enorme, cari se îngrijesc numai de alimentarea lor și a familiilor lor, — discută cu săptămânile, — promit tot felul de lucruri, și nu numai că nu fac nimic pentru aprovizionarea muncitorilor, dar consumă neproportional și alimentele lăsate de Români.

Presă din Budapesta face o agitație pe cât de mare, pe atât de nefondată, publicând tot felul de minciuni că: în România a izbucnit revoluția, că la Oradea, Cluj, Sibiu, Deva au fost mișcări mari cu vărsări de sânge. Populația noastră și chiar cea ungurească din teritoriul românesc, pot spune și spre cela adevărul.

Jumătate din armata lui Horthy este compusă din foștii soldați ai gărzii roșii. Insuficiența în răzburile lor a scăzut aproape complect și azi nu mai servește decât pentru hrana și plata ce o primesc. Aceștia abia așteaptă a nu fi plătiți sau a nu li se da hrana, spre a avea motiv ca să reinceapă epoca gărzii roșii.

La 9 Decembrie s'a început recrutarea oamenilor din conting. născute între 1883—1895, adică a soldaților între 35—24 ani. Nu se recrutează soldații din Budapesta. Acei dela sate dezertează mereu. Garda albă și garda verde e lipsită de orice capacitate de luptă, nu au arme, munițiuni, tunuri, și nu vor cu nici un preț a lupta. Fac serviciu numai pentru plată.

În Budapesta circa 3—400000 (trei până la patru sute de mii) de lucrători sunt rămași fără lucru și rămași ne aprovizionați. Din ei se recrutează garda verde, care este organul de luptă contra democrației. Aceștia vor să se întorcă cât mai urgent timpurile gărzii roșii. Burgheziimea și bogățiile sunt foarte înghețate.

Săptămâna trecută a fost arestat la Miskolc de poliție și condus înaintea tribunalului,

care judecă procesul urmăririi asasinilor contelui Tisza, căpitanul Hüttner, care a fost părtaș la asasinat. Acesta a declarat, că unul din autoii morali și pe gătitorul întregii conspirații a fost Friedrich. În urma mai multor zile de cercetări serioase, adunându-se probe evidente, ministrul de război Friedrich a fost arestat de tribunal.

În teritoriul dintre Tisa și Dunăre se face recrutarea oamenilor născuți între anii 1874 și 1882 (deci contingentele 1902 până la 1908). Aceștia sunt duși dincolo, la vest de Dunăre, unde sunt încorporați; din cauza lipsei de armatură și mai ales efecte, sunt nevoiți a face serviciu și chiar la gărzii îmbrăcați în haine civile. Din cauza lipsei de hrană și încălzit 60 la sută din cei mobilizați dezertează. Pentru a împiedica, sa locuitorii din teritoriile, unde se face recrutarea (zona dintre Tisa și Dunăre, în care din cauza ocupației nu se făcuseră recrutări), să vadă adevărul, trecerea Dunării spre vest nu este permisă.

Partidul din Seghedin refuză a intra în legătură cu guvernul din Budapesta, pentru că are probe suficiente, că acest partid deservește interesele străinilor în schimbul unor avantagii enorme materiale și unor promisiuni morale, ca vor ocupa funcții înalte.

În Budapesta cercurile serioase discută cu aprindere și sunt revoltate contra guvernării, care în loc de a se interesa de aprovizionarea populației serace, cheltuiesc sume extraordinare pentru conducerea unei propagande nesabuite, asemenea în loc de a ajuta și lucra pentru introducerea ordinii, se vorbește că biroul de propagandă lucrează pe toate căile asupra funcționarilor unguri rămași la căile ferate dela vest de Tisa. Infărzierile trenurilor de alimente și de persoane este cauzată de această propagandă, iar nu din lipsa de cărbuni. Mecanicii și funcționarii fiind plătiți de propagandă, defectează înadins mașinile și întârzie fără rost, — ca să îngreueze aprovizionarea și astfel prin foamete să grăbească o revoluție, pe care o așteaptă înzadar. — Din cauza acestei greșeli, — acei care sufer sunt tot unguri din Budapesta. S'a botărit a se face demersuri la armata română, ca să fie făcută o rușare contra propagandistilor și a celor cari se lasă a fi păcăliți.

Din București.

Desbaterile parlamentare. — Domnul N. Iorga președinte de cameră. — Nemulțumiri pretutindenea. — Domnul ministru-prezident Vajda bolnav.

După o pauză de zece zile, corpurile legislative române, camera și senatul, și-au reluat activitatea parlamentară, Marți, în 9 Decembrie. Pauza de zece zile a fost pricinuită, cum știm, de greutatea ivite în jurul formării noului guvern al României-Mari. În ședința din 9 Decembrie s'au întâmplat la cameră următoarele:

Ședința s'a deschis la orele 3 d. a. S'a citit și aprobat sumarul ședinței premergătoare și s'a citit seria de comunicări și cereri, intrate la birou, apoi domnul St. C. Pop, anunțând că domnul ministru-prezident Al. Vaida Voevod este bolnav, dă citire mesajului regal despre numirea noului guvern. Declară, că domnul președinte al consiliului își va espune programul de muncă și v'a face declarațiile asupra situației imediat cum îi va permite starea sănătății.

Deputatul Costa Foru anunță o interpellare în chestia Prințului Carol și a arestării ziaristului P. Șicaru, iar deputatul V. Madgearu cere mai multe dosare, în scopul de a adresa guvernului interpellări. Vorbește apoi domnul N. Iorga și cere respectarea ordinii de zi, procedându-se la alegerea președintelui camerei. Președintele, generalul Gh. Marcu, consultă camera și se hotărăște procedarea la vot, pentru alegerea președintelui, în locul domnului Vaida Voevod, numit președinte de consiliu.

Domnul N. Iorga la de nou cuvântul și declară, că în urma invitării ce i s'a făcut și în urma stăruințelor puse din partea prietenilor, primește sarcina cea de președinte al camerei.

Surprindere mare în cameră, pentru că nimeni nu se aștepta la aceasta. Guvernul luase înțelegere cu șefii partidelor din blocul parlamentar, ca președinte al camerei să fie ales dl. V. Goldiș. Acesta era candidatul oficial la președinție. Se face votarea, al cărei rezultat e, că

domnul Iorga a întrunit 168 voturi și domnul V. Goldiș 151. Domnul Iorga a fost proclamat de președinte al camerei române.

Luându-și în primire scaunul de președinte, domnul Iorga declară, că ca președinte de cameră v'a fi nepărtinitor față de origine, atunci, când își espune convingerile, păstrează ordinea și urbanitatea în discuții. Dorește, ca parlamentul să se apuce de lucru, pentruca țara să treacă prin prefacerile de cari are trebuință. Crede, că atunci, când v'a părăsi scaunul pe care l ocupă, lumea de bună credință v'a putea spune, că pe el a stat un om de treabă.

Se alege și un vice-președinte, în locul lui Pan Halipa, intrat în guvern. Voturile cele mai multe le primește Dr. Ciugureanu, care e proclamat ales.

Se stabilește ordinea de zi pentru ședința următoare și ședința se declară închisă.

La senat ședința s'a deschis la orele 5 d. a. și aci ministrul St. C. Pop a dat citire mesajului regal despre formarea noului guvern, se citește lista astelor intrate la birou, unii senatori, aleși și în cameră, renunță la mandatele de deputați, și apoi se adresează guvernului mai multe plângeri, la cari ministrul de lucrări publice, M. Popovici, răspunde, că v'a lua măsurile necesare pentru stăvirea abuzurilor și pentru satisfacerea nevoilor publice.

La orele 6 și jumătate ședința se ridică.

Mercuri, în 10 Decembrie, ședința camerei se deschide la orele 2 și jumătate. Președinte N. Iorga. După formalitățile obicinuite, deputatul I. Răducan cere mai multe acte, în scopul înaintării unei interpelări.

Prețul Nicolaescu se plânge în contra abuzurilor cu permisele de transportul și cu dobândirea de vagoane. Cere emiterea unei comisii parlamentare, care să cerceteze toate nelegilele dela căile ferate, în scopul, ca cei vinovați să poată fi pedepsiți.

Deputatul Hristodorescu citește un memoriu al administratorilor de plasă (pretori) și al notarilor, iar deputatul Dr. N. Lupu înșiră o mulțime de abuzuri săvârșite față de oamenii dela sate, cerând anchetă parlamentară pentru a se stabili vinovățiile și a se da despăgubiri celor înșelați.

Președintele N. Iorga declară, că înțelesul tuturor parlamentarilor este în rândurile țărănilor.

În numele guvernului declară domnul Aurel Vlad, că toate abuzurile se vor stârpi, pentruca guvernul de acum nu a venit să facă politică, ci bună administrație. Cererile deputatului Lupu le primește și și le însușește.

Deputatul Petică încă înșiră mai multe abuzuri, unele petrecute la ministerul de instrucție, iar ministrul Oct. Goga protestează în contra învinuirii aduse ministerului de instrucție, fără a se prezisa vre'un fapt de vinovăție. Asigură camera, că nici un abuz nu va fi tolerat.

Deputatul I. Ciocârlan arată starea vrednică de plâns a satelor din județul Putna. Cere emiterea unei comisii parlamentare, care să studieze situația la fața locului.

Vorbește la obiect ministrul St. C. Pop care cunoaște situația, pentruca a vizitat regiunile devastate de dușman. Afiă, că pentru reînflorirea satelor din regiunile acestea e necesară înființarea unui resort al refacerii.

Deputatul Balanescu adresează guvernului mai multe cereri, iar deputatul Ioanișescu interpelează în chestia stăvării transporturilor. Cere anchetă judecătorească la direcția generală și la direcțiile regionale ale căilor ferate.

Ministrul A. Vlad roagă pe interpelator să și înșire punctele de acuzație în ședința următoare, când v'a fi de față ministrul lucrărilor publice.

Deputatul Haneș vorbește despre unele nereguli petrecute la școala dela mănăstirea Dealu iar deputatul Ștefan Ioan vine cu o serie de plângeri în contra celor dela căile ferate. Tot plângeri deci din toate părțile. Președintele închide ședința camerei, la orele 5 din pricina, că deputații nu mai erau în număr.

La senat ședința s'a deschis la orele 5 d. a. A fost prezidată, ca cea premergătoare, de Paul Bujor, președintele senatului, care comunică trista veste despre moartea senatorului din Bihor, Dr. Coriolan Pop. După înaintarea unor

cereri și dorințe, precum și însușirea unor plângeri, senatorii tres în secțiunii pentru a lucra. Acelaș lucru s'a întâmplat și în ședința de Joi, 11 Decembrie. Senatul a lucrat în secțiuni.

Ședința camerei, ținută Joi, în 11 Dec., a fost cam sgomotoasă. Președintele N. Iorga aduce aminte camerei, că se află în ziua aniversării luării Plevnei. Aduce închinare umbrelor eroilor, cari prin sângele lor au apărut și cinstit țara.

Deputatul socialist Cristescu interpelează în chestia grevei muncitorilor din Piatra-Neamțu și Constanța. Ministrul Vlad răspunde, că nu cunoaște situația, iar președintele Iorga cere interpelarea în scris și promite măsuri de îndreptare, în interesul dreptății și al liniștei țării.

Deputatul Herovanu cere guvernului se satisfacă cererii funcționarilor judecătorești, de a li-se îmbunătăți starea materială.

Deputatul Pășuca, din Banat, rostește o vorbire mai lungă în contra consiliului dirigent din Ardeal. Înșiră abuzurile săvârșite cu permisele. Răspund pe rând ministrii Goga, Vlad și Bontescu, care cere răgaz de trei zile, pentru a putea răspunde cu acte.

Ministrul de războiu, generalul Rășcanu, răspunde la vorbirile din ședința premergătoare ale deputatului Petică și Lupu.

Deputatul Țincota vorbește despre lipsa de pâine în Iași și despre contrabandele ce se practică cu grâul. Cere constatarea greșelilor. Deputatul Drăghici arată lipsurile celor din Dobrogea și Zelea Codreanu ale țării aimei în general, condamnând abuzurile administrației.

Năcăzurile basarabenilor le înșiră deputatul Dr. Ciugureanu, căruia îi răspunde ministrul Halipa, iar Const. Petrescu, tot din Basarabia, se alătură la cele spuse de Ciugureanu.

În chestia personală vorbește de nou deputatul Pășuca, după el deputatul Imbroane din Banat provocând răspunsul lui E. Goga. Mai vorbește Imbroane, încă odată, răspunzând lui Eugen Goga și constatând, că învinuirii s'au adus consiliului dirigent, nu numai în Banat, ci și în cuprinsul întregului Ardeal.

Se trece acum la alegerea comisiei pentru redactarea răspunsului la mesajul de tron, și se aleg și celelalte comisiuni: de petiții, de indigenate, comunală, financiară și bugetară. În ele sunt reprezentate toate partidele din blocul parlamentar.

Președintele Iorga recomandă celor chemați se lucreze în aceste comisii, se prefacă activitatea și utilitatea lor în adevărată realitate. Apoi declară că adunarea deputaților va da tot concursul ei domnului Vaida, ori cari ar fi colaboratorii sei în guvernul țării, năzuința tuturor fiind aceea, de a se realiza programul blocului în întregime.

Ședința se ridică la orele 5 și jumătate.

În ședința de Vineri, 12 Decembrie, a camerei, deputatul socialist Dragu a citit o declarație mai lungă a conducerii partidului socialist, în care declarându-se de ilegale alegețile făcute, se cere dizolvarea parlamentului, ridicarea stărei de asediu și a cenzurei, pentru a se putea face alte alegeri, cu adevărat libere. Au răspuns, deputatul A. C. Cuza și ministrul St. C. Pop, Inculț și Nistor, și s'au făcut declarații și reprezentanții minorităților: Branssch, în numele sașilor și al șvabilor, Sneatanscu, în numele rutenilor, Glabovsky în numele slovacilor și Melniksohn în numele evreilor, declarând toți, că alegețile au fost libere pretutindenea și că minoritățile înă s'au putut va lora și sunt reprezentate în parlamentul României-Mari.

Alți deputați au mai înșirat câteva plângeri, iar deputatul Meteș a făcut propunerea, ca deputații și senatorii să primescă salariu pe lună 2000 lei și ziarnă de câte 100 lei pentru fiecare ședință, desi 5000 lei lunar. S'a propus și modificarea regulamentului de casă.

La senat s'a făcut Vineri, în 12 Decembrie, alegerea comisiei pentru redactarea răspunsului la mesajul de tron și s'au ridicat și aci mai multe plângeri. Guvernul a promis, prin grașul ministrului A. Vlad, introducerea mai multor dări noi, mai ales asupra cășugurilor de războiu. Sâmbătă senatul n'a ținut ședință, pentruca să poată lucra comisii. La cameră,

Sâmbătă în 13 Decembrie, au făcut declarații de loialitate deputatul ratean din Maramurăș, Selinski și Mustafa Mehmet din Dobrogea-nouă, iar deputatul Bucurescu din Banat a descris situația celor din Torontal. Alți deputați au înșirat serii nouă de plângeri.

Luni, în 15 Decembrie, ministrul-președinte Vaida a făcut declarațiile așteptate, în cameră și senat, dar despre cele întâmplate în ședința aceasta, v'om raporta în numărul viitor.

Către abonați!

În rândurile următoare publicăm o parte a comunelor de unde se pot trimite bani pe poștă. Rugăm deci pe iubii noștri abonați să trimită abonamentul la foaie. Bani se primesc în:

(Urmare și fițe.)	Mediaș	Saschiș
Feneșul săsesc	Medgyesháza	Sebeșul săsesc
Galgo	Mercurea	Sătmar 1, 2
Gâtaia	Mezőterhaza	Szeghalom
Grind	Mezőhegyes	Sic
Gogan	Mezőkovácsháza	Săchheid
Geoagiu	Mezőszentmihály	Silimic
Grind	Mica	Sălțete
Ghriș	Micăsasa	Semiac
Gurghiu	Mihes 1, 2	Sânbenedic
Gurasada	Mihailău	Seent nate
Ghejar	Milașul mare	Șona
Gilău	Mociu	Sărățel
Giugeu-Sânmiclăuș	Mogos	Seini
Gyimesbék	Moldova nouă	Sorata
Ghleroc	Moșna	Surdac
Glula	Nădășelul unguresc	Săvighista
Gârbăul-unguresc	Nădășel Săsesc	Sântana
Gherla	Nădlac	Sâmpetru
Garbova	Nagyszerend	Șebly
Ghimbau	Nășăud	Șimoșul murășan
Hașfalău	Nyárádmagyaros	Șieu mare
Hațeg	Nyárádszereda	Șârmașul mare
Hendorf	Nimighea ungu-rească	Șeica mare
Hida	Nochrich	Șomcuta mare
Hidig	Oena Sibului	Șinleu Șivaniei
Homorod	Oden Sibului	Șinca veche
Homorod-Almaș	Odoheiu săcutesc	Șieu Magheruș
Homorod-Sînmărtin	Oleștelec	Șarcad
Homorodszeptal	Oltéviz	Șercuia
Honctó	Old	Șarombărc
Hesusău	Okland	Șaros
Huledin	Oradea-Mare	Șimșoara
Hunedoara	Oravița-montana	Șintereș
Iara de jos	Oșova 1, 2	Șovrad
Iablanța	Oraștie	Șașnad
Ibașfalău	Ozna	Șărlungeni
(Elisabetopol)	Palota	Tâlmaciu
Iva mică	Palotăiiva	Teaca
Iuea	Panțiceu	Teiuș 1, 2
Ighia	Pâncota	Teregova
Ighiu	Păpăuș	Timșoara 1, 2, 3
Iia	Paraid	Tine
Heaada mare	Pecica ungurească	Tibuta
Iernut	Periamoș	Tileagd 1, 2
Jeciu	Peteș	Tirintul de jos
Jibău	Peteșeni	Tordana
Jăveiu	Porumbacul de jos	Tornevo
Jozai de jos	Polana	Torocko
Kășchidava	Pui	Tohanul vechi
Kășchidava	Racoș	Tonciu
Kășchidava	Rășinari	Toplița
Kobărdava	Rășnov	Tulghes
Kecseghidava	Rădna	Turda
Kohă-Kigy	Rodna veche	Turnu roșu
Kőszegfalva	Răstoșoe	Tuznad
Kőszegfalva	Reboș	Tusnádlőd
Kășchidava	Reșița	Țaga
Kășchidava	Reșița-Montana	Uffalău
Kășchidava	Reșița săsesc	Uffalău
Kășchidava	Reca	Ugra
Kășchidava	Romoly	Unguraș
Kășchidava	Roșia montana	Vad
Kășchidava	Săteava de jos	Vaida-Roca
Kășchidava	Sâmbăta de jos	Valamaș
Kășchidava	Sămăleș	Vălsut
Kășchidava	Sere da-Chiculul	Vălele
Kășchidava	Săteșeg	Vărfalău
Kășchidava	Sănpant	Vărghiaș
Kășchidava	Săreșel	Vășcău
Kășchidava	Soatul unguresc	Veneția de jos
Kășchidava	Sighetul Mara-murășului	Vesztó
Kășchidava	Sănger	Vințul de sus
Kășchidava	Săleșta mare	Vințul de jos
Kășchidava	Sibiu 1	Vulcan
Kășchidava	Sămăleșului mare	Zăbala
Kășchidava	Săngeorgiul român	Zagon
Kășchidava	Săurea	Zagăr
Kășchidava	Sepsitörőspatak	Zlatna
Kășchidava	Sepsi-Săngeorgiu	Zizin
Kășchidava	Simeșfalva	Zău
Kășchidava	Săvârgin	Zăneștii
Kășchidava	Sătaru	Zălau
Kășchidava	Săteșeg	Zău

Tarif:		
C. 25.- f.	C. — 25 f.	C. — 35 f. *)
50.-	50	60
75.-	75	85
100.-	1. —	1.10
200.-	1.50	1.60
300.-	2. —	2.20
400.-	2.50	2.70
500.-	3. —	3.30

*) Aducerea acasă a banilor.

Informațiuni

Convocarea congresului.

Congresul național bisericesc al bisericii greco orientale române din Transilvania, Banat și ținuturile românești ale Ungariei, e convocat în sesiune ordinară pe 28 Decembrie a. c. la Sibiu, iar congresul electoral, pentru alegerea de Arhiepiscop și Mitropolit, se întrunește în 2 Ianuarie 1920, tot în Sibiu.

Wilson e tot bolnav. Știrile venite din America ne spun, că domnul Wilson, prezidentul Statelor Unite americane, subscrisese acte oficiale, dar le subscrisese cu mâna stângă, pentru că cea dreaptă e și acum înțepentă de tot. De aci putem deduce, că boala lui Wilson a pricinuit o un stac de spoplese în partea dreaptă a corpului, fără a fi fost atins capul și creierii.

Bilanțul războiului. S'a făcut socoteala, că toate statele la olăită au cheltuit cu războiul ome de miliarde. O zi de războiu a costat 550 de milioane și fiecare oră din zi 29 milioane. În cursul războiului au murit 20 milioane de oameni, și pentru omorirea fiecăruia din ei s'au cheltuit, după socotelile de sus, cam osută de mii. Ce fericită putea se fie omenimes, dacă mulțimea aceea de miliarde se folosea pentru îmbunătățirea sorții ei în cele culturale și economice.

Pentru Mărăști. În seara zilei de 5 Decembrie 1919, în sala dela „Unicum” s'a dat prima serbare de deschidere, a Societății „Mărăști” filiala Sibiu — al cărei scop este strângerea de fonduri, ca să se reconstruiească satul „Mărăști”. Rezultatul serbarei a fost cât se poate mai frumos. Cu aceasta ocazie, ținem a aduce ale noastre mulțumiri tuturor persoanelor ce au binevoit a lua parte la serbare și în special următorilor domni și doamne, cari au binevoit a dona benevol societății suma de bani dupăcum urmează: D-na Gr. Eremia 500 Cor.

D-nul W. Krafft 262,70 Cor. (Costul a 2000 bilete de intrare și 300 invitații.) Teodor Doboiu 200 Cor. Brațu N. „Foala Poporului” 89 Cor. Ilie Măcelariu 60 Cor. Sub Lt. Onișiu R. 90 Inf 59 Cor. Dr. Aurel Crăciunescu 22 Cor. Locot. Dr. Stefanescu 20 Cor. Dr. Wilh. Goritz, primar 20 Cor. Bancu 20 Cor. D-na Lăpedatu 11 Cor. D-nul Prie 10 Cor. Milea Irimie 9 Cor. D-na și d-nul Kovats, patronul salei „Unicum”, care a dat sala, luminatul și încălzitul în mod gratuit, cum și suma de 61650 Cor. adică 10 %, din venitul bufetului. Fapta vorbește dela sine. De Dumnezeu să avem mulți imitatori. Sibiu 8 Decembrie 1919. Directorul Filialei Sibiu: Locotenent-Colonel Morariu.

Dela Academia Română. Vineri, s'apăsna trecută, domnul profesor universitar S. Mehedinți a ținut la Academia Română din București o interesantă Conferință publică despre populațiune, ca problema fundamentală a statului român. A pledat pentru crearea unui ministeriu al sănătății publice, care se împedece mortalitatea copiilor dela țară și a arătat, că înfrățirea popoarelor nu e de așteptat și mai ales noi, Români, nu avem se o așteptăm, încunjurați fiind de valurile Oceanului slav. Apărarea în contra acestor valuri nu poate să ni o dea, decât o populațiune sănătoasă, muncitoare și mereu în creștere. Adevărat!

Un zbor bravuros. Cea mai lungă călătorie făcută prin văzduh cu aeroplanul e a căpitanului Ross Smith, care a plecat din portul Unslow din Anglia și a ajuns la portul Darwin din Australia în curs de 28 de zile, percurgând o distanță de 11,300 mile. Pentru facerea acestui drum cu aeroplanul, guvernul din Australia pusese un premiu de un milion, pe care căpitanul Ross Smith l'a câștigat, cu atât mai virtos că în concurs se spunea, că zborul trebuia făcut în 30 de zile, iar căpitanul l'a făcut numai în 28 de zile. Regi'e Angiei și guvernul din Londra l-au trimis te'gramme de felicitare.

Episcopii noue ortodoxe. Cetitorii zlarului nostru știu, că în Cluj s'a înființat un Consistoriu greco oriental, pus sub conducerea domnului protosinel Nicolae Ivan, un fruntaș al bisericii și al neamului, ca se Consistoriul și-a început activitatea la 1 Octombrie a. c. Suntem informați, că acest Consistoriu clujan se va decreta cât mai curând de independent — acum aparține arhiepiscopiei din Sibiu, — și va enunța de înființată episcopia de sine stătătoare a Clujului. Același lucru îl va face și Consistoriul din Oradea-mare, unde se va înființa o altă episcopie ortodoxă, iar a treia se va înființa în Timișoara. Va se zice, vom avea trei episcopii noue ortodoxe în Ardeal, Banat și ținuturile românești din Ungaria, așa după cum era dorința marelui Metropolit Andreiu șșguna.

Dela postă. Pe baza ordinațiunii direcțiunii centrale a poștelor, orele de oficiu ale oficiului poștal și telegrafic din Sibiu s'au redus începând cu 15 Decembrie până la 31 Martie 1920, cum urmează: dela orele 8—12, după-ameazi dela 2—4 ore. După 4 ore numai telegrame oficiale să mai primesc. Localul de primie se află în curtea edificiului poștal, parter ușa a 2-a.

Alegerea din Bran. Alegerea de deputat în circumscripția Branului nu s'a făcut, cum spuneam în numărul trecut, în 11 Decembrie, ci pentru o greșală de formă, sevărită din partea președintelui de alegere, a fost amănată pe 27 Decembrie. Candidatul partidului național român și sperăm că și candidatul tuturor alegătorilor din circumscripție, rămâne însă domnul Dr. Valer Braniște, șeful Resortului de culte și instrucțiune publică din Cluj, distinsul fruntaș al vieții noastre publice, care a suferit mult și a luptat mult pentru înfrățirea idealului nostru național.

Redactor responsabil: Nicolae Bran
Editura și tiparul: „Tipografia Poporului”
Cenzurat de: Bran

No. 1968/1919

Publicațiune.

Materialul lemnos de 3612 m³ lemn de construcție de stejar, 2074 steri de lemn de foc de stejar și 2030 steri lemn de foc de fag de pe vre-o 40 jugăre cat. din pădurea nemită „Butalo-Mittelsbuchen” a comunei Tâlmăciu să vinde în 29 Decembrie 1919 la carele 11 a. m. prin licitație publică împreună cu oferte închise în cancelaria casei comunale din Tâlmăciu. Prețul de exclamare 304,000 cor. Vadiul 30,400 cor.

Ofertele ulterioare nu se vor lua în considerare. — Ofertele în scris trebuie provăzute cu vadiul anunțat.

Condițiunile detaliate de licitație și de contractare să pot consulta la primăria comunală din Tâlmăciu și la ocolul silvic de plasă de pe Valea Oltului cu sediul în Sibiu.

Sibiu, la 27 Noembrie 1919.

Dr. Schuster, primpretor.

Nr. 1639/1919.

Concurs

Pentru ocuparea postului de secretar caecual al Săcelului constător din comuna Săcel și Mag, în plasa Săliște, județul Sibiu, devenit vacant prin abdicare, escriu concurs.

Invit reflectanții ce au calificațiunea prescrisă în Art. de lege 1—1383 ori XX 1900 a-și înainta cererile de concurs instruite conform legii la subscripțiunile primpretor până inclusive 31 Dec. 1919.

Emolumentele, cele prescrise în lege și statutul de organizare comunal, locuință bună în natură.

Săliște, la 8 Decembrie 1919.

Pop, primpretor.

Moșie

de arândat sau de vândut se află în comuna Șulumberg jud. Târnave-Mare: o moșie de peste 70 jug. cat. Pe moșie se află o casă și două șuri Explicații mai de aproape dă preotul Emil Păcală din Șulumberg.

No. 1706/1919.

Concurs

Pentru ocuparea postului de secretar comunal devenit vacant în comuna Galeș, plasa Săliște, județul Sibiu, escriu concurs cu termenul ultim 31 Decembrie 1919.

Invit reflectanții ce au calificațiunea prescrisă în Art. de lege 1—1383 ori XX 1900 a-și înainta cererile instruite conform legii la subscripțiunile primpretor.

Emolumentele, cele prescrise în lege și statutul de organizare comunal, locuință bună în natură.

Săliște, la 8 Decembrie 1919.

Pop, primpretor.

Publicațiune.

Să publică spre cunoștința generală că regimentul 4 Grăniceri, aflat în fosta cazarmă a Honvezilor, are nevoie de 3000 căciuli și 3000 cajoabele pentru trupă.

Aprovizionarea acestora se va face prin bună învoială.

Informațiuni se pot lua dela regiment în toate zilele dela ora 9—12 și de 14—19.

Regimentul 4 Grăniceri Sibiu.

Licitație publică.

Biserica grec-cat. din Alba-Iulia (Lipoveni) i-și vinde din mână liberă prin licitație publică realitățile, agrii și intravilare celui mai mult oferent.

Licitația va avea loc în 21 I. c. 1919 oara 15 în localul școalei confesionale grec-cat. Curatoratul.

Cartea

REGULAMENT

pentru jandarmi

se afla de vânzare la Librăria „Foala Poporului”, Sibiu, strada Măcelariilor No. 12.

200 oi de vânzare!

Deoarece mi-am deschis un restaurant în Ibașfalău, am de vânzare 200 oi de prima calitate, cari sunt pe hotarul Hundorfului, jud. Târnava-mică, gara Ibașfalău.

Reflectanții să scrie la: Bucur Secu restaurator, Ibașfalău, jud. Târnava-mică.

Pânză

pentru ciârciafuri, gradl pentru pantaloni dedesupt și pentru așterunt, stofe pentru șorturi, batiste, mânuș de iarnă au sosit la Rudolf Stürner, strada Kapp No. 2. Tot acolo se află de vânzare un coș mare de voiaj.

Se caută o cârciumă

Un cârciumar harnic caută o locațiune de cârciumă sau în arândă sau în parte. Oferte primește Administrația sub numele de B. B.

Casă de vânzare

Casa din colțul străzii Rosmarin No. 1 și 13 în Sibiu, local de crăsmă cu 8 odăi mari, pivniță și bucătărie și 4 odăi de locuit. Curte mare pentru căruță și 3 locuințe pentru 3 familii de închiriat, șopru pentru cai și 2 grajduri mari, 18 camere pentru marfă și grădină pentru legume, conduct de apă, lumină electrică la poziție bună, se vinde din mână liberă. Doritorii să se adreseze la: Constantin Aldea, Săliște, Strada Valea, No. 1100.

De vândut

O casă cu 2 locuințe și grădină cu pomi în Sibiu, strada Zeughofplatz No. 13, cu front în 2 străzi.

Informațiuni dă majorul Mathias din Zeughofplatz No. 2.

Se vinde

un pat de lemn de nucu. Strada Schewis No. 8, etaj.

SECȚIA DE MAȘINI

a Reuniunii Economice Săsești Ardelene

Birou și magazine: **SIBIU** Adresa telegrafică: STR. SĂREI No. 22 **MASCHABTEILUNG**

are în depozit: tot felul de pluguri, grape, mașini de sămănat, mașini de sfărâmit cucuruz, mori de napi și de poame, mașini de tăiat paie, și toate celelalte mașini și unelte pentru economie. Apoi: Sape, lopeți, potcoave, țeseli, cuie pentru potcoave, lămpi de lipit metale, plăci de poleit, pompe, furci de gunoi, vedre de apă ținute etc. Șine de tren folosite potrivite pentru traverse. Carbid în orice cantitate, firnis, uleiuri de mașini, unsoare Tovotte, oleu de rapiță.

Depozit principal pentru România-Mare a Fabricii de pluguri RUD. SACK și al firmei americane MAC CORMICK.

Tuturor cari ni-se adresează le răspundem prompt, detaliat și gratuit.

Se caută depozitari pentru localitățile mai mari ardelene și pentru părțile ungurești alipite de Ardeal.